Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
PAOLA MENGOZZIJA,
predstavljeni 7. julija 2011 [1]

Zadeva C-545/09

Evropska komisija
proti

Združenemu kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska

„Pravice do napredovanja in upokojitve učiteljev, ki jih država članica dodeli ali začasno premesti v Evropske šole — Zamrznitev nadomestil med dodelitvijo ali začasno premestitvijo — Razlaga in uporaba členov 12(4)(a) in 25(1) Konvencije o statutu Evropskih šol — Arbitražna klavzula“

I – Uvod

1. Sodišče Evropske unije ima v obravnavani zadevi prvič priložnost odločati o razlagi in uporabi nekaterih določb Konvencije o statutu Evropskih šol,[2] podpisane v Luxembourgu 21 junija 1994, ki je začela veljati 1. oktobra 2002[3] (v nadaljevanju: Konvencija) in katere pogodbenice so vse države članice in Evropske skupnosti (zdaj Evropska unija).

2. Natančneje, na Sodišče se je na podlagi arbitražne klavzule iz člena 26 navedene konvencije obrnila Evropska komisija, v sporu med njo ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska, s predlogom, naj na eni strani ugotovi, da je člen 12(4)(a) Konvencije treba razlagati in uporabljati tako, da imajo učitelji, začasno premeščeni iz držav članic, med začasno premestitvijo pravico do enakega napredovanja v statusu in plači, kot ga imajo učitelji, zaposleni v tej državi članici, in na drugi strani, da izključitev s strani Združenega kraljestva nekaterih začasno premeščenih učiteljev – med njihovo začasno premestitvijo – glede dostopa do boljših plačnih lestvic (znanih pod imeni „threshold pay“, „excellent teacher system“ in „advanced skills teachers“), do dodatnih plačil (kakršna so „teaching and learning responsibility payments“) in do napredovanja po plačnih lestvicah, ki veljajo za učitelje, ki poučujejo v domačih šolah[4] v Angliji in Walesu, ni združljiva s členoma 12(4)(a) in 25(1) Konvencije.

3. Komisija Združenemu kraljestvu v bistvu očita, da ni zagotovilo ohranitve pravic učiteljev, ki jih ta država članica začasno premesti na Evropske šole, do napredovanja in upokojitve, ki jim jih v skladu s členom 12(4)(a) Konvencije zagotavljajo njihovi nacionalni predpisi, in da v nasprotju s členom 25(1) navedene konvencije ni ohranila nadomestil, ki se izplačujejo navedenim učiteljem.

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — UL 1994, L 212, str. 3.

3 — V skladu s členom 33 Konvencije je ta začela veljati prvi dan v mesecu po deponiranju listin o ratifikaciji vseh držav članic in aktov o notifikaciji sklenitve Konvencije s strani Evropskih skupnosti. Glej tudi sodbo z dne 30. septembra 2010 v zadevi Komisija proti Belgiji (C-132/09, ZOdl., str. I-8695, točki 13 in 14). Čeprav je v Prilogi I h Konvenciji navedenih samo deset Evropskih šol, jih je trenutno v resnici štirinajst v sedmih državah članicah (pet v Belgiji, tri v Nemčiji, ena v Italiji, dve v Luksemburgu, ena na Nizozemskem, ena v Španiji in ena v Združenem kraljestvu. Navedene šole trenutno obiskuje okoli 22.500 učencev.

4 — Medtem ko se v francoski različici tožbe uporablja izraz „javne šole,“ se v angleški različici uporablja izraz „maintained schools,“ ki ustreza – kot bo navedeno v nadaljevanju – „subvencioniranim“ šolskim ustanovam.

4. Okoliščine spora med Komisijo in Združenim kraljestvom so posebne z dveh vidikov.

5. Prvič, z vidika ureditve, ki se uporablja za Evropske šole in njihove učitelje. Drugič, z vidika sistema izobraževanja in plačevanja učiteljev v Združenem kraljestvu, v obravnavani zadevi v Angliji in Walesu.

6. Glede prvega je treba opozoriti na to, da je – kot se navaja v preambuli Konvencije – sistem Evropskih šol sistem posebne vrste, uveden zaradi zagotovitve skupnega izobraževanja otrok osebja evropskih institucij zaradi zagotovitve ustreznega delovanja le-teh.[5] Preambula navaja, da navedeni sistem predstavlja obliko sodelovanja med državami članicami ter med njimi in Unijo, in hkrati v celoti priznava odgovornost prvih za vsebino poučevanja in organizacijo njihovega izobraževalnega sistema.[6]

7. V tem duhu se torej, prvič, v skladu s členom 25 Konvencije proračun Evropskih šol financira zlasti s prispevki držav članic za trajno plačevanje začasno premeščenih ali dodeljenih učiteljev z njihove strani in s prispevkom Unije, ki je namenjen kritju razlike med skupnimi odhodki šol in skupnimi drugimi prihodki.

8. Drugič, v skladu s členom 3(2) Konvencije pouk v Evropskih šolah izvajajo učitelji, začasno premeščeni ali dodeljeni iz držav članic, v skladu s sklepi, ki jih Svet guvernerjev – eden od organov navedenih šol[7] – sprejme po postopku iz člena 12(4).

9. V skladu s členom 12(4)(a) Konvencije Svet guvernerjev v zvezi z upravnimi zadevami na predlog odbora inšpektorjev vsako leto z odpiranjem ali ukinjanjem delovnih mest določi potrebe po učnem osebju. Zagotavlja nepristransko porazdelitev delovnih mest med državami članicami. Z vladami ureja vprašanja, ki se nanašajo na dodelitev ali začasno premestitev v primarnem in sekundarnem izobraževanju ter svetovalnih delavcev šole. Delavci ohranijo pravice do napredovanja in upokojitve, ki jim jih zagotavljajo njihovi nacionalni predpisi.

10. Poleg tega iz pravilnika za začasno premeščeno osebje Evropskih šol, ki ga je Svet guvernerjev sprejel na podlagi člena 12(1) Konvencije in se uporablja od 1. septembra 1996, izhaja, da premestitev načeloma ne sme presegati devetih let.

11. Navedeni pravilnik vsebuje tudi določbe o plačilu in delovnih pogojih učiteljev, ki so začasno premeščeni ali dodeljeni na te šole. Natančneje, člen 49 pravilnika določa, da začasno premeščenim učiteljem na eni strani nacionalne prejemke plačajo pristojni nacionalni organi, na drugi strani pa Evropske šole plačajo razliko med osebnim prejemkom, ki ga določa navedeni pravilnik, in menjalno vrednostjo vseh nacionalnih prejemkov brez obveznih odtegljajev za socialno varnost (v nadaljevanju: evropski dodatek). Poleg tega ima član osebja, ki dokončno preneha opravljati svojo funkcijo, v skladu s členom 72(1) pravilnika pravico, da ob odhodu, če le-ta ni posledica disciplinskega ukrepa, prejme odpravnino, ki je sorazmerna dejansko dopolnjeni službeni dobi do največ devet let. Navedena odpravnina se v skladu z odstavkom 2 navedenega člena izračuna na podlagi razlike med enoinpolmesečno zadnjo evropsko osnovno plačo, ponderirano po stopnji za matično državo, in enoinpolmesečno zadnjo nacionalno osnovno plačo za vsako leto službe.

12. Nasprotno pa pravilnik ne vsebuje ureditve upokojevanja začasno premeščenih učiteljev, ki med premestitvijo še naprej plačujejo prispevke v njihove nacionalne sheme.

5 — Glej tudi sodbo z dne 14. junija 2011 v zadevi Miles in drugi (C-196/09, ZOdl., str. I-5105, točka 39). Šole zagotavljajo večjezično in večkulturno izobraževanje otrokom, ki obiskujejo predšolsko, primarno in sekundarno izobraževanje.

6 — Navedena uvodna izjava preambule delno povzema vsebino člena 165(1) PDEU.

7 — Svet guvernerjev med drugim sestavljajo predstavniki na ministrski ravni vsake države članice in član Komisije. V skladu s členom 10 Konvencije nadzira izvajanje te konvencije in ima v ta namen potrebna pooblastila za odločanje v izobraževalnih, proračunskih in upravnih zadevah.

13. Glede drugega, ki se nanaša na posebnosti izobraževalnega sistema v Združenem kraljestvu, je treba ugotoviti, da je le-ta v pristojnosti decentraliziranih oblasti treh različnih območij, in sicer Anglije in Walesa, ki skupaj sestavljata eno območje, Severne Irske in Škotske. Delovni pogoji so na vsakem od navedenih območij drugačni.

14. V Angliji in Walesu, ki sta edino območje, na katero se nanaša obravnavani spor, je večina učiteljev zaposlenih v eni od subvencioniranih šol („maintained schools“). Plače in delovni pogoji teh učiteljev se določajo z odlokom pristojnega ministra, in sicer z dokumentom o delovnih pogojih in plačilu šolskih učiteljev („School Teachers Pay and Conditions Document“, v nadaljevanju: STPCD), ki je zavezujoč za vsako pogodbo o zaposlitvi, ki jo sklene subvencionirana šola.

15. Nekateri učitelji niso zaposleni v subvencioniranih, ampak v drugih vrstah šol, na primer v samostojnih javnih in splošnih šolah, ki jih financirajo sponzorji („akademije“), zasebnih šolah, Evropski šoli v Culhamu in šolah, ki jih upravljajo tuje vlade. Za te šole so pravila in delovni pogoji, ki jih določa STPCD, izbirni.

16. STPCD v različici iz leta 2009 določa plačne lestvice, ki vsebujejo glavne elemente, kot jih navajam v nadaljevanju.

17. Za učitelje je določena osnovna plačna lestvica s šestimi plačnimi razredi. Glavno merilo za napredovanje po lestvici so izkušnje v letih dopolnjene službe. Učiteljev delodajalec mora načeloma dodeliti en plačni razred za vsako leto dela kot učitelj. Napredovanje po navedeni lestvici je torej samodejno, razen v izjemnem primeru, če rezultati niso zadostni.

18. Leta 2000 je bil uveden nov sistem, imenovan „threshold pay“. Angleški in valižanski učitelji lahko po tem sistemu, ko dosežejo zadnji plačni razred osnovne plačne lestvice, kandidirajo za preseganje praga in prehod na višjo plačno lestvico („post-threshold pay scale“), ki je razdeljena na tri plačne razrede (od U1 do U3). Učitelji, ki želijo kandidirati za to, morajo izpolniti nekatere poklicne standarde uspešnosti, predložiti dokazila o kvalifikacijah in zahtevati oceno usposobljenosti. Poklicni standardi, ki jih morajo izpolnjevati, so navedeni v dokumentu z naslovom „poklicni standardi za učitelje“ („Professional Standards for Teachers“). Ocenjevanje opravijo predstojniki šolskih ustanov, ki morajo skrbeti za to, da ocenjeni učitelj izpolnjuje navedene standarde. Ko učitelj preseže prag in preide na višjo lestvico („post-threshold teacher“), napredovanje po njej ni samodejno, ampak je odvisno od ugotovitev z letnih ocenjevalnih pogovorov.

19. STPCD poleg tega določa, da lahko subvencionirane šole ustvarijo delovna mesta za „odlične učitelje“ („Excellent Teachers“, v nadaljevanju: ET) in „učitelje z naprednimi veščinami“ („Advanced Skills Teachers“, v nadaljevanju: AST), za katere velja posebna plačna lestvica (od AST 1 do AST 18), ter delovna mesta, ki dajejo pravico do „nadomestil za poučevanje in učenje“ („Teaching and Learning Payments“, v nadaljevanju: TLRP). Učitelj ne more hkrati zasedati več takih delovnih mest.

20. Učitelji, ki želijo pristopiti k „Excellent Teacher Scheme“, morajo biti vsaj dve leti uvrščeni v zadnje tri plačne razrede višje plačne lestvice in morajo izkazati posebno poklicno usposobljenost po poklicnih standardih za učitelje. Oceno le-te pa lahko zahtevajo samo v zvezi s prostim delovnim mestom za ET v svoji šoli. Ocenjevanje zaradi zagotovitve enotnosti ocenjevalnih postopkov opravijo zunanji ocenjevalci. ET imajo poleg običajnih nalog v razredu pomembno vlogo v svojih šolah, saj pomagajo drugim učiteljem izboljšati učinkovitost in prispevajo k uresničevanju izobraževalnih ciljev z izboljšanjem kakovosti izobraževanja v šoli.

21. Kandidatom za možnost kandidiranja za delovno mesto AST ni treba predhodno preseči praga, morajo pa izpolnjevati „post-threshold teacher standards“, to so standardi poklicne uspešnosti, ki veljajo za ET, ter tiste, ki posebej veljajo za AST in jih opredeljujejo poklicni standardi za učitelje. Ocenjevanje opravljajo zunanji ocenjevalci. Navedena delovna mesta so povezana z dodatnimi

odgovornostmi. Učitelji AST morajo načeloma 80 % svojega delovnega časa posvetiti poučevanju svojih razredov, preostali čas pa dodatnim nalogam, ki jih opravljajo skupaj z učitelji iz drugih šol ali zanje. Delovna mesta AST so torej v nasprotju z delovnimi mesti ET namenjena sodelovanju z drugimi šolami.

22. Nazadnje, TLRP so na voljo vsem razrednim učiteljem, ne da bi morali preseči prag. Navedena nadomestila, ki bolj kot konkretne osebe zadevajo posebna delovna mesta v strukturi osebja določene šole, se izplačujejo učiteljem s „trajno dodatno odgovornostjo v strukturi osebja“ šole. Njihov namen je nagrajevanje večjih odgovornosti, kot so odgovornosti vseh učiteljev v razredu, in se med drugim nanašajo na pomoč učencem zunaj razreda in gonilno vlogo učitelja pri pripravi predmetov ali programa.

23. Vsi učitelji iz Združenega kraljestva lahko ne glede na status svoje matične šole zaprosijo za dodelitev v Evropske šole.

24. Vendar pa izbrani učitelji ne ohranijo svojega pogodbenega razmerja s prejšnjim delodajalcem, ampak pri zaposlitvi sklenejo novo pogodbo o zaposlitvi z ministrstvom za otroke, šolstvo in družino („Department for Children, Schools and Families“, v nadaljevanju: ministrstvo za šolstvo).

25. Omenjena pogodba o zaposlitvi angleških in valižanskih učiteljev določa, da se STPCD ne uporablja za učitelje Evropskih šol. Določa pa, da se nacionalne mesečne plače dodeljenih učiteljev določajo v skladu z osnovno plačno lestvico iz STPCD in da se izplačujejo letna povišanja plač na nacionalni ravni, ki se uporabljajo v skladu s STPCD. Navedeno je, da se ne izplačuje noben drug dodatek k nacionalni plači in da dodeljeni učitelj med zaposlitvijo v Evropski šoli ne more zahtevati upravičenosti do višje plačne lestvice, dodatnega nadomestila ali dodatnega statusa iz STPCD. Nazadnje navedena pogodba o zaposlitvi določa, da daje služba v Evropski šoli pravico do pokojnine v skladu s pokojninsko shemo za angleške in valižanske učitelje in da prispevki v to shemo temeljijo samo na nacionalni plači.

26. Komisija je po številnih pritožbah britanskih učiteljev, zaposlenih v Evropskih šolah, in več poslanskih vprašanjih od leta 2000 zaporedne ministre za izobraževanje Združenega kraljestva večkrat opozorila na to, da je odločitev o zavračanju dostopa na Evropske šole dodeljenih britanskih učiteljev do višje plačne lestvice, ki je povezana z uspešnostjo, nezdružljiva s Konvencijo. Prva izmenjava pisem v letih 2000 in 2001 in druga v letu 2007 ni prinesla rešitve nesoglasij. Zato je Komisija zahtevala, da se vprašanje obravnava na seji sveta guvernerjev od 20. do 22. oktobra 2008. 20. novembra 2008 je potekala videokonferenca med predstavniki Komisije in ministrstva, ki pa nesoglasij ni razrešila. Komisija je 13. januarja 2009 svetu guvernerjev predložila zadnji predlog za rešitev situacije in najavila, da če ne bo rešitve, bo prisiljena zadevo v skladu s členom 26 Konvencije predložiti Sodišču.

27. Svet guvernerjev je vprašanje razlage člena 12(4)(a) in člena 25(1) konvencije o Evropskih šolah obravnaval na seji 20. in 21. januarja 2009. Po tej seji je svet guvernerjev sklenil, da ni mogel rešiti spora, in se seznanil z namero Komisije, da na podlagi člena 26 Konvencije v zvezi s členoma 10 ES in 39 ES proti Združenemu kraljestvu na Sodišču vloži tožbo v zvezi z razlago in uporabo.

28. V teh okoliščinah je Komisija 18. decembra 2009 vložila to tožbo.

29. Komisija Sodišču predlaga, naj:

— ugotovi, da je člen 12(4)(a) Konvencije treba razlagati in uporabljati tako, da imajo učitelji, začasno premeščeni iz držav članic, med začasno premestitvijo pravico do enakega napredovanja v statusu in plači, kot ga imajo učitelji, zaposleni v tej državi članici, in da izključitev s strani Združenega kraljestva nekaterih začasno premeščenih učiteljev – med njihovo začasno premestitvijo – glede dostopa do boljših plačnih lestvic (znanih pod imeni „threshold pay,“ „excellent teacher system“ in

„advanced skills teacher“), do dodatnih plačil (kakršna so „teaching and learning responsibility payments“) in do napredovanja po plačnih lestvicah, ki veljajo za učitelje, ki poučujejo v domačih šolah v Angliji in Walesu, ni združljiva s členoma 12(4)(a) in 25(1) Konvencije.

— Združenemu kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska naloži plačilo stroškov.

30. Združeno kraljestvo Sodišču predlaga zavrnitev tožbe.

31. Navedeni stranki sta na obravnavi 4. maja 2011 podali ustne navedbe.

II – Analiza

32. Kot je bilo navedeno uvodoma, so tožbeni predlogi Komisije razdeljeni na dva dela. Prvi se splošno nanaša na razlago člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije, drugi pa konkretneje na napredovanje nekaterih učiteljev, ki jih je Združeno kraljestvo dodelilo v Evropske šole, med dodelitvijo.

33. Zdi se, da ta dvojni predlog odraža besedilo arbitražne klavzule iz člena 26 Konvencije, po kateri je za spore med pogodbenicami v zvezi z „razlago in uporabo“ Konvencije, ki jih ne reši svet guvernerjev, izključno pristojno Sodišče.

34. Čeprav – in o tem pričajo tudi vloge strank – ni lahko razlikovati med enim in drugim delom, bom sledil pristopu, ki ga Komisija predlaga v tožbi.

A – *Razlaga člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije*

35. Kot sem že navedel v uvodu, določa člen 12(4)(a) Konvencije svetu guvernerjev nalogo, da vsako leto določi potrebe po učnem osebju, pri tem pa zagotavlja nepristransko porazdelitev delovnih mest med državami članicami. Po navedeni določbi svet guvernerjev „z vladami ureja vprašanja, ki se nanašajo na dodelitev ali začasno premestitev [učiteljev]. Delavci ohranijo pravice do napredovanja in upokojitve, ki jim jih zagotavljajo njihovi nacionalni predpisi.“

36. Komisija v zvezi z razlago zadnje povedi člena 12(4)(a) Konvencije trdi, prvič, da naj bi ta pomenil obveznost držav članic in pravico dodeljenih ali začasno premeščenih učiteljev in, drugič, da bi bilo treba pojem „napredovanje“ razlagati široko, tako da bi zajemal različne nacionalne sisteme plačevanja, ki se uporabljajo za učitelje v primeru dodelitve ali začasne premestitve, vključno z uvrstitvijo v višjo plačno lestvico.

37. Združeno kraljestvo takemu razumevanju močno nasprotuje. Prvič meni, da je člen 12(4)(a) Konvencije naslovljen samo na svet guvernerjev in ne določa obveznosti držav članic. Navedena določba naj bi od sveta zahtevala, da pri izvajanju svojih upravnih nalog spoštuje nacionalne predpise v zvezi z napredovanjem in upokojevanjem. Po mnenju Združenega kraljestva ne bi bilo smiselno, da bi Konvencija državam članicam nalagala spoštovanje njihove lastne zakonodaje. Drugič, Združeno kraljestvo meni, da pojem „napredovanje“ označuje izključno napredovanje učitelja na položaj, ki je višji in pomeni več odgovornosti v strukturi šol, kot so na primer delovna mesta ravnateljev („head teachers“) in namestnikov ravnateljev („deputy head teacher“).

38. Sam se v bistvu strinjam z razlago, ki jo predlaga Komisija.

39. Res je sicer člen 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije umeščen v poglavje o pristojnostih sveta guvernerjev in se člen 3(2) navedene konvencije sklicuje na sklepe navedenega sveta na podlagi člena 12(4).

40. Vendar pa – v nasprotju s trditvami Združenega kraljestva – je res, da svet guvernerjev ni edini naslovnik člena 12(4)(a) Konvencije, ampak je ta naslovljen tudi na države članice kot pogodbenice, kot izrecno izhaja iz predzadnje povedi navedenega člena, ki se sklicuje na „vlade."

41. Navedena določba s tem, ko določa, da dodeljeni ali začasno premeščeni učitelji ohranijo svoje pravice do napredovanja in upokojitve, ki jim jih zagotavljajo njihovi nacionalni predpisi, ohranitve teh pravic ne želi prepustiti sklepu sveta guvernerjev, ampak želi države članice zavezati, da zagotovijo, da ti učitelji ne bodo kaznovani zaradi njihove – začasne – dodelitve ali premestitve v Evropske šole.

42. V nasprotju s stališčem Združenega kraljestva se mi zdi, da takega kaznovanja ni mogoče preprosto odpraviti z utemeljitvijo, da mora vsaka država članica spoštovati svoje predpise.

43. Če namreč ni mednarodne pogodbene obveznosti, da se dodeljenim učiteljem zagotovi „ohranitev" („retain") pravic do napredovanja in upokojitve, ki jim jih zagotavljajo „nacionalni predpisi" („national rules"), torej tistih, do katerih bi bili upravičeni, če bi ostali zaposleni v svoji matični državi članici, bi lahko države članice take predpise zlahka spremenile ali prilagodile za točno določene položaje, vključno s tistimi, ki načeloma pomenijo preselitev v drugo državo članico, kot je to pri veliki večini učiteljev iz Združenega kraljestva, ki so dodeljeni ali začasno premeščeni v Evropske šole.

44. Zato se mi zdi, da člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije – če se mu ne želi odvzeti vsakršen polni učinek – ni mogoče razlagati tako, da nalaga obveznosti samo svetu guvernerjev, saj se o sprejetju in vsebini predpisov o napredovanju in upokojitvi dodeljenih ali začasno premeščenih učiteljev odloča na nacionalni ravni.

45. V zvezi z „napredovanjem" pa je treba ugotoviti, da je v angleški različici člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije uporabljen izraz „promotion," s čimer bi bilo mogoče delno pojasniti spor v zvezi s tem izrazom. Čeprav po pregledu drugih jezikovnih različic Konvencije ni mogoče jasno opredeliti, kateri od navedenih dveh izrazov je prevladujoč, pa se mi ne glede na uporabljene besede zdi, da glede na to, da je – kot sem navedel – namen člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije preprečiti, da bi bili dodeljeni učitelji zaradi dodelitve ali začasne premestitve v Evropske šole kaznovani, ni mogoče sklepati – kot predlaga Združeno kraljestvo –, da so pravice, ki jih morajo navedeni učitelji ohraniti, omejene samo na dostop do delovnih mest z določenim nazivom, ki odražajo določen višjo kategorijo v hierarhiji nacionalnih šol in pomenijo večjo odgovornost.

46. Poleg tega izraz „promotion" ne more zajemati samo dostopa do navedenih delovnih mest. Navedeni izraz namreč običajno – kot je mogoče ponazoriti z ureditvijo napredovanja uslužbencev Unije – pomeni dostop do nazivov znotraj istega statusa (na primer asistenti ali administratorji), ki pomeni višjo plačo brez drugačnega naziva ali dodatnih odgovornosti. Pojem promocije ali napredovanja v smislu člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije se torej po mojem mnenju nanaša na napredovanje v statusu. Taka razlaga omogoča zagotovitev kar najbolj enotne uporabe člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije glede na raznolikost nacionalnih sistemov napredovanja in plačevanja.

47. V tej fazi je treba torej skleniti, da člen 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije pogodbenice zavezuje k zagotovitvi, da se v Evropske šole dodeljenim ali začasno premeščenim učiteljem med dodelitvijo ali začasno premestitvijo ohrani pravica do napredovanja v statusu in pravica do upokojitve, ki jim ju zagotavljajo njihovi nacionalni predpisi.

48. Ostane analiza še ene zadeve, ki se – čeprav se Združeno kraljestvo nanjo opira z namenom nasprotovanja uporabljivosti člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije na njegovem ozemlju – z določenega vidika nanaša tudi na razlago navedene določbe. Gre za tri izraze, v nadaljevanju navedene v narekovajih, ki so zajeti v besedilu „pravica" do napredovanja, ki jo „zagotavljajo" „nacionalni predpisi".

49. Združeno kraljestvo v bistvu zagovarja stališče, da bi bilo treba navedene besede razlagati dobesedno in ozko. Glede na posebnosti britanskega izobraževalnega sistema naj angleški in valižanski učitelji, dodeljeni v Evropske šole, ne bi imeli nobene „pravice," ki bi jim jo „zagotavljali" kakršni koli „nacionalni predpisi".

50. Čeprav se je treba v tej fazi razlogovanja omejiti samo na tisti del navedene utemeljitve, ki zadeva razlago spornega izraza, pa menim, da Združeno kraljestvo tako kot druge države članice nikakor ni iz nobenega razloga izvzeto iz spoštovanja obveznosti po členu 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije.

51. Čeprav je torej povsem mogoče, da angleški in valižanski učitelji zaradi posebnosti izobraževalnega sistema te države v nasprotju s takimi sistemi nekaterih drugih držav članic nimajo statusa nacionalnega javnega uslužbenca ali uradnika, pa se mora obveznost iz člena 12(4)(a) Konvencije uporabljati v vseh pogodbenicah navedene konvencije, torej v vseh državah članicah, ne glede na morebitne navedene posebnosti.

52. Menim torej, da je treba besede „statut national" iz francoske različice člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije razumeti z določeno mero prilagodljivosti prav zaradi značilnosti izobraževalnih sistemov držav članic, tako da ta določba lahko ohrani svoj polni učinek in se uporablja na ozemlju vsake od navedenih držav. To je po mojem mnenju tudi razlog, zaradi katerega angleška različica – pa tudi druge jezikovne različice – ne vsebuje izraza „statut national", ki tudi ne bi bil skladen s sistemom Združenega kraljestva – pa tudi ne v drugih državah članicah, v katerih je izobraževanje glede na razdelitev pristojnosti na tem področju prepuščeno poddržavnim subjektom –, ampak se splošno nanaša na ohranitev pravice do napredovanja, ki jo zagotavljajo „nacionalni predpisi" („national rules"),[8] v smislu predpisov, ki jih sprejmejo države članice.

53. V zvezi s „pravico" do napredovanja, ki jo „zagotavljajo" taki nacionalni predpisi, menim, da bi bilo treba preseči dobesedno in ozko razlago navedenih dveh izrazov. Kot sem navedel pri razlagi izraza „napredovanje", se je treba osredotočiti na namen sporne določbe, ki je prav v tem, da se učiteljev neke države članice, dodeljenih ali začasno premeščenih v Evropske šole, ne kaznuje s tem, da se jim odvzame pravice do napredovanja in upokojitve, ki bi jih imeli, če bi ohranili delovno razmerje v šolskih ustanovah v svoji matični državi članici.

54. Pravica do napredovanja – v nasprotju s trditvami Združenega kraljestva – ni nujno in izključno omejena samo na položaj, ko gre za pravico do samodejnega napredovanja zaradi službene dobe. Poleg tega, da se zdi ta utemeljitev v nasprotju s trditvami navedene države članice in je bilo že obravnavano, in sicer da bi moral biti pojem napredovanja omejen samo na dostop do delovnih mest z določenim nazivom, ki odražajo določeno višjo kategorijo v hierarhiji nacionalnih šol in pomenijo večje odgovornosti, bi sprejetje te utemeljitve pomenilo zoženje področja uporabe člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije na situacije, ki po dobesedni razlagi navedene določbe sploh niso zajete.

55. Zato ta obveznost držav članic pomeni, da morajo ohraniti pravico v Evropske šole dodeljenih ali začasno premeščenih učiteljev do napredovanja v statusu, ki bi jo ti imeli, če bi ostali zaposleni v navedeni državi članici. Ta pravica torej glede na vsebino pravic, ki jih svojim učiteljem priznava vsaka država članica, lahko pomeni dejansko pravico do napredovanja ali pa samo pravico do udeležbe v postopkih, ki omogočajo napredovanje v statusu. Vsebina pravice do napredovanja se torej lahko med državami članicami razlikuje. Ne more pa biti ožja od tiste, ki bi jo v Evropske šole dodeljeni ali začasno premeščeni učitelji imeli, če bi ostali na delovnem mestu v šolski ustanovi svoje matične države članice, tako kot njihovi kolegi, ki so ostali zaposleni v isti državi članici. Drugačna razlaga bi pomenila zanikanje zagotovila tem učiteljem iz člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije, da bodo „ohranili" pravico do napredovanja, ki jim jo zagotavljajo njihovi nacionalni predpisi.

8 — Podoben izraz je uporabljen v nemški („der Regelung ihres Herkunftsstaates") in španski različici („normativas nacionales") člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije, verjetno zato, ker izobraževanje v navedenih dveh državah članicah ni v pristojnosti njunih centralnih organov.

56. Predlagam torej, da se na prvi del tožbe Komisije odgovori: člen 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije je treba razlagati tako, da pogodbenice zavezuje k zagotovitvi, da v Evropske šole dodeljeni ali začasno premeščeni učitelji med dodelitvijo ali začasno premestitvijo ohranijo pravice do napredovanja v statusu in do upokojitve iz nacionalnih predpisov njihove matične države članice, ki bi jih imeli, če bi ostali zaposleni v šolski ustanovi v navedeni državi članici.

57. Glede na ravnokar navedeno razlago je treba zdaj obravnavati še drugi del tožbe, ki se, natančneje, nanaša na ravnanje Združenega kraljestva v zvezi z napredovanjem učiteljev, ki jih dodeljuje v Evropske šole.

B – *Ravnanje Združenega kraljestva v zvezi z napredovanjem v Evropske šole dodeljenih učiteljev med njihovo dodelitvijo*

58. Komisija v drugem delu tožbe trdi, da morajo biti nekateri učitelji, ki jih je Združeno kraljestvo dodelilo v Evropske šole, med dodelitvijo upravičeni do višje plačne lestvice („post-threshold pay scale“), delovnih mest (ET in AST) in nadomestil (TLRP), ki jih določa STPCD, ter do napredovanja po obstoječi plačni lestvici, tako kot njihovi kolegi, ki so ostali zaposleni v angleških in valižanskih subvencioniranih šolah.

59. Glede na besedilo tega dela in v nasprotju s tem, kar je večkrat v tem postopku trdilo Združeno kraljestvo, se očitki Komisije ne nanašajo na *vse* angleške in valižanske učitelje, dodeljene v Evropske šole, ampak samo na določeno kategorijo teh, glede katerih trdi, da so lahko upravičeni do enakega obravnavanja v zvezi z napredovanjem kot njihovi kolegi, zaposleni v subvencioniranih šolah.

60. Ne glede na spor med strankama v zvezi z opredelitvijo STPCD kot nacionalnega predpisa v smislu člena 12(4)(a) Konvencije – na kar se bom vrnil v nadaljevanju – je jasno, da skupni imenovalec tiste kategorije v Evropske šole dodeljenih učiteljev, na katere se nanaša drugi del tožbe Komisije, zajema tiste, ki so bili pred dodelitvijo upravičeni do višje plačne lestvice, torej tiste učitelje, ki so pred svojo dodelitvijo dosegli plačni razred (M6) osnovne plačne lestvice, ki jo določa STPCD.[9] Menim, da bi moral zajemati tudi tiste učitelje, ki so napredovali po osnovni plačni lestvici in so med dodelitvijo v zadnjem plačnem razredu navedene lestvice in ki bi med dodelitvijo lahko kandidirali za višjo plačno lestvico in/ali delovna mesta, navedena v tožbi Komisije, če se jim ne bi bilo treba temu odpovedati v pogodbi z ministrstvom za šolstvo. Na eni strani namreč ni sporno, da se osnovna plačna lestvica iz STPCD uporablja za vse učitelje, ki jih dodeljuje Združeno kraljestvo. Na drugi strani pa so po pojasnilih Združenega kraljestva ti učitelji še naprej napredovali po navedeni lestvici in so, odvisno od primera, med dodelitvijo lahko dosegli najvišji plačni razred.

61. Nasprotno pa je glede na besedilo navedenega drugega dela predlogov Komisije manj očitno, da zadevna kategorija učiteljev ne zajema samo učiteljev, ki so bili pred dodelitvijo zaposleni v subvencioniranih šolskih ustanovah, torej v ustanovah, za katere je STPCD zavezujoč, ampak tudi učitelje, ki so zaposleni v nesubvencioniraih šolskih ustanovah in za katere je zato uporaba STPCD neobvezna.

62. Pred obravnavo tega vprašanja se mi zdi pomembno odgovoriti na vprašanje opredelitve STPCD v smislu člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije.

63. Kot sem navedel, Združeno kraljestvo trdi, da STPCD ni nacionalni predpis v smislu navedenega člena, ker naj ne bi zajemal številnih učiteljev v Združenem kraljestvu.

64. Ta utemeljitev me ne prepriča.

9 — Kar po pojasnilih Združenega kraljestva pomeni 53 učiteljev od 250, ki so bili v času dejanskega stanja spora dodeljeni na Evropske šole.

65. Res se delovni in plačilni pogoji iz tega dokumenta, ki je bil sprejet z odlokom ministra za šolstvo Združenega kraljestva, ne uporabljajo samodejno za vse angleške in valižanske učitelje.

66. Vendar pa je njegova uporaba obvezna za vse tiste učitelje, ki so zaposleni v subvencioniranih šolah,[10] neobvezna pa za tiste, ki so zaposleni v samostojnih šolah.[11] Poleg tega je – kot sem že navedel in kot je Združeno kraljestvo priznalo na obravnavi – osnovna plačna lestvica iz STPCD zavezujoča za vse angleške in valižanske učitelje, ki so dodeljeni v Evropske šole po pogodbi, ki jo sklenejo z ministrstvom za šolstvo, ne glede na to, da so bili nekateri pred dodelitvijo zaposleni v samostojnih šolah, ki – odvisno od primera – niso, ali vsaj ne v celoti, uporabljale delovnih in plačilnih pogojev, ki jih določa STPCD.

67. Glede na to, da Združeno kraljestvo ni pojasnilo, kateri drug dokument bi lahko vseboval ustrezne nacionalne predpise v smislu člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije, iz tega sledi, da – razen če v Združenem kraljestvu obstaja nedopustna pravna praznina – ima samo STPCD značilnosti takega nacionanega predpisa.

68. V nasprotju s trditvami Združenega kraljestva menim, da potrditev, da je STPCD nacionalni predpis v smislu člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije, ne pomeni, da se v Evropske šole dodeljenim ali začasno premeščenim učiteljem dajejo pravice, ki jih po nacionalni zakonodaji ne bi imeli, in se s tem krši člen 165 PDEU.

69. Jasno je namreč, da cilj tožbe Komisije ni prisiliti Združeno kraljestvo, da spremeni organizacijo svojega izobraževalnega sistema in v Evropske šole dodeljenim ali začasno premeščenim učiteljem zagotovi pravice, ki jih ne bi mogli uveljavljati, če bi ostali na delovnem mestu v Združenem kraljestvu. Tak cilj bi bil v nasprotju z določbami člena 165(1) PDEU, na vsebino katerega sicer opozarja preambula Konvencije, kot sem že omenil.[12]

70. V teh okoliščinah in glede na posebnosti izobraževalnega sistema Združenega kraljestva je treba pravico do napredovanja, katere ohranitev je treba v smislu člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije „zagotoviti“ v Evropske šole dodeljenim učiteljem, razumeti kot tisto, ki bi jo imeli, če bi ostali v Združenem kraljestvu tako kot njihovi angleški in valižanski kolegi. Kot je izrecno navedla Komisija, namen drugega dela njene tožbe ni, da bi se učiteljem, ki jih Združeno kraljestvo dodeljuje v Evropske šole, napredovanje na višjo plačno lestvico ali pridobitev delovnih mest ali nadomestil, ki jih določa STPCD, med zaposlitvijo na teh šolah zagotovila samodejno, ampak samo to, da v Evropske šole dodeljeni učitelji tako kot njihovi kolegi, ki so ostali zaposleni v subvencioniranih šolah v Angliji in Walesu, med dodelitvijo ohranijo pravico do *udeležbe v postopkih, ki omogočajo dostop* do navedene lestvice ter do navedenih delovnim mest in nadomestil.

71. Prav to pravico v zvezi z napredovanjem namreč STPCD zagotavlja angleškim in valižanskim učiteljem, zaposlenim v subvencioniranih šolah, in tistim, zaposlenim v samostojnih šolah, ki v celoti uporabljajo STPCD, ki imajo dovolj dolgo službeno dobo in so torej prišli do vrha osnovne lestvice (M6), ker – kot je Združeno kraljestvo priznalo na obravnavi – nekateri ne kandidirajo za napredovanje na višjo plačno lestvico in ker poleg tega vsaj 95 % tistih, ki se udeležijo tega postopka, napreduje na to lestvico.

72. Nasprotno pa ni sporno, da taka prosta izbira ni na voljo v Evropske šole dodeljenim angleškim in valižanskim učiteljem, ker so se v pogodbi z ministrstvom za šolstvo Združenega kraljestva za čas dodelitve odpovedali vsakršni možnosti udeležbe v postopku, ki omogoča dostop do višje plačne lestvice ter delovnih mest in nadomestil po STPCD.

10 — To je po navedbah Združenega kraljestva 435.000 oseb.

11 — To je po navedbah Združenega kraljestva nedoločen del od 89.000 učiteljev, zaposlenih v takih ustanovah v Angliji in Walesu.

12 — Glej opombo 6 teh sklepnih predlogov.

73. Obveznost iz člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije bi bila po mojem mnenju brez polnega učinka, če se ne bi uporabljala za državo članico, ki svojim učiteljem – čeprav jim ne zagotavlja pravice do napredovanja v ožjem smislu – zagotavlja pravico do udeležbe v postopku, ki omogoča dostop do višje plačne lestvice ter delovnih mest in nadomestil, ki jih določajo nacionalni predpisi.

74. V teh okoliščinah menim, da v kategorijo v Evropske šole dodeljenih učiteljev, ki lahko „ohranijo pravico do napredovanja“ v smislu člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije, kot jo določa STPCD, spadajo tisti, ki bi – če bi ostali v Združenem kraljestvu tako kot njihovi angleški in valižanski kolegi – lahko bili upravičeni do pogojev, ki jih STPCD določa za dostop do višje plačne lestvice in napredovanje na njej, ter bi lahko pridobili pravico do kandidiranja za delovna mesta in nadomestila, ki jih določa navedeni dokument.

75. Gre torej – kot navaja Komisija – za učitelje, ki so bili pred dodelitvijo v Evropske šole zaposleni v subvencioniranih šolah, za katere je celoten STPCD po naravi zavezujoč, pa tudi za tiste, ki so bili zaposleni v samostojnih šolskih ustanovah, ki so se odločile, da v celoti uporabljajo STPCD. V teh dveh kategorijah učiteljev gre torej za tiste, ki so zadnji plačni razred po osnovni plačni lestvici – čeprav ga pred dodelitvijo niso dosegli – dosegli med dodelitvijo.

76. Prav te skupine učiteljev bi, če ne bi bili dodeljeni v Evropske šole, lahko uveljavljale uporabo celotnega STPCD. Zato so tudi te skupine učiteljev tiste, ki edine lahko v smislu člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije „ohranijo“ pravico do udeležbe v postopku izbire, ki jim omogoča dostop do višje plačne lestvice, določene v STPCD, in do tam določenih delovnih mest in nadomestil, vendar pa so se tej pravici morali odpovedati v pogodbah o svoji dodelitvi v Evropske šole, ki so jih sklenili z ministrstvom za šolstvo Združenega kraljestva.

77. Drugi del tožbe Komisije se torej ne nanaša na druge učitelje, in sicer tiste, ki so pred dodelitvijo v Evropske šole poučevali v nesubvencioniranih šolskih ustanovah, ki sploh niso ali niso v celoti uporabljale STPCD. Ti učitelji se namreč, precej logično, ne morejo odpovedati pravici, ki je tudi sicer nimajo.[13]

78. Ob teh pojasnilih menim, da država članica, ki – tudi pogodbeno – nekatere svoje učitelje, ki jih dodeljuje v Evropske šole, zavezuje k odpovedi „pravici do napredovanja,“ ki bi jo v skladu s členom 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije načeloma morali „ohraniti“, če bi ostali na delovnem mestu v Združenem kraljestvu, očitno ravna v nasprotju z navedeno določbo.

79. Kot je mogoče izpeljati iz prejšnjih ugotovitev, to stališče ne velja samo za dostop do višje plačne lestvice, ampak tudi za dostop do delovnih mest ET, AST in do tistih, s katerimi so povezana TLRP.

80. Dostop do teh delovnih mest je namreč po eni strani pogojen z izpolnjevanjem poklicnih standardov uspešnosti za napredovanje na višjo plačno lestvico.[14]

81. Navedena delovna mesta so po drugi strani povezana z večjimi odgovornostmi in pomenijo boljše plačilne pogoje kot delovna mesta, ki se plačujejo po osnovni plačni lestvici.

82. To, da je treba v nasprotju z dostopom do višje plačne lestvice posebna delovna mesta ustvariti, ne more pomeniti, da se pojem „napredovanje“ v smislu člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije ne uporablja za napredovanje na ta delovna mesta. Sicer pa to priznava tudi Združeno kraljestvo, ko – čeprav zmotno – zagovarja ozko pojmovanje napredovanja, ki vključuje samo napredovanje na

13 — Tako razlikovanje ni diskriminacija, ker so na eni strani ti učitelji pravno gledano v drugačnem položaju kot učitelji iz prej navedenih skupin, na drugi strani pa bi moral evropski dodatek med njihovo začasno premestitvijo finančno gledano izravnati razliko, ki bi morebiti obstajala v razmerju do učiteljev iz navedenih skupin.

14 — Opozarjam na to, da morajo biti kandidati za delovna mesta ET v tretjem plačnem razredu višje plačne lestvice vsaj dve leti pred začetkom opravljanja teh nalog (glej točko 20 teh sklepnih predlogov).

hierarhično višja delovna mesta. Kot sem navedel, je treba pojem „napredovanje“ po mojem mnenju razlagati samostojno in se mora široko nanašati na vsakršno napredovanje v statusu zadevnih učiteljev, pa naj bo to dostop do višje plačne lestvice ali dostop do delovnih mest z večjimi pedagoškimi in izobraževalnimi odgovornostmi, ne glede na to, da ta delovna mesta nimajo posebnega hierarhičnega statusa v strukturi šolskih ustanov. Kolikor je potrebno, v zvezi s TLRP dodajam še – kot je opozorilo Združeno kraljestvo s sklicevanjem na upoštevne določbe STPCD –, da so ta nadomestila trajna in prav tako povezana z delovnimi mesti z dodatnimi izobraževalnimi in poučevalnimi odgovornostmi, in ne s konkretnimi osebami, tako da se zanje po mojem mnenju prav tako uporablja pojem „napredovanje“ iz člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije.

83. Poleg tega, zaradi popolnosti ugotovitev, Združeno kraljestvo ne more trditi, da so se v Evropske šole dodeljeni učitelji svobodno strinjali z odpovedjo celovite uporabljivosti STPCD med njihovo dodelitvijo. V zvezi s tem zadostuje ugotovitev, da je taka določba o odpovedi standardna določba, ki jo ministrstvo za šolstvo nalaga učiteljem, ne da bi se bilo mogoče o tem posamično pogajati. Izbira, ki jo imajo navedeni učitelji, je torej bodisi sprejeti dodelitev v Evropske šole pod pogoji, ki jih določi ministrstvo za šolstvo, bodisi to zavrniti.

84. V tej fazi se Združeno kraljestvo, da bi odreklo pravice v Evropske šole dodeljenim učiteljem do udeležbe v postopkih za napredovanje po STPCD med njihovo dodelitvijo v Evropske šole, sklicuje tudi na organizacijske in proračunske težave.

85. V zvezi z organizacijskimi težavami se Združeno kraljestvo v bistvu sklicuje na dejavnike, ki so na eni strani povezani z nekaterimi posebnostmi večjih odgovornosti, ki jih morajo prevzeti kandidati za višjo plačno lestvico in za delovna mesta ET, AST in tista, s katerimi so povezana TLRP, na drugi strani pa s težavami z ocenjevanjem v Evropske šole dodeljenih učiteljev.

86. Čeprav so lahko te skrbi upravičene, pa se mi ne zdijo take, da bi lahko imele prednost pred pravico, ki jo v Evropske šole dodeljenim učiteljem priznava člen 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije.

87. V zvezi z možnostjo učiteljev do višje plačne lestvice Združeno kraljestvo ni izpodbijalo tega, da v šolah na njegovem ozemlju, za katere se STPCD v celoti uporablja, pridobljeno usposobljenost in znanje ocenjujejo ravnatelji vsake šole.[15] Zato težko razumem razloge, zaradi katerih naj ravnatelj zadevne šolske ustanove ne bi mogel podobno ocenjevati na podlagi istih meril za upravičenost do višje plačne lestvice, ki so jo določili organi Združenega kraljestva, po potrebi v sodelovanju s pristojnim inšpektorjem na navedeni šoli, ki se določi v skladu s Konvencijo ter predstavlja zadevno državo članico in zagotavlja nadzor nad delom učiteljev iz te države članice,[16] ter z ministrstvom za šolstvo Združenega kraljestva.

15 — Po podatkih v spisu je deset poklicnih standardov, ki jih morajo izpolnjevati učitelji, ki so dosegli šesti plačni razred osnovne plačne lestvice in želijo napredovati na višjo plačno lestvico: (1) dejavno prispevanje, odvisno od primera, k izvajanju politike in prakse na delovnem mestu in zavzemanje za oblikovanje skupne odgovornosti v zvezi s tem; (2) poglobljeno znanje in razumevanje o uporabi in prilagajanju strategij vodenja na področju izobraževanja, poučevanja in obnašanja ter še posebej znanje o tem, kako individualizirati poučevanje, da se vsem učencem omogoči uresničitev njihovih sposobnosti; (3) poglobljeno poznavanje in jasno razumevanje meril in načinov ocenjevanja na področju/v programu poučevanja, tudi v zvezi s kvalifikacijami in javnimi izpiti; (4) posodobljeno poznavanje in razumevanje različnih vrst kvalifikacij in specifikacij ter sposobnost odzvati se na potrebe učencev; (5) bolj poglobljeno poznavanje in razumevanje svojega področja/programa in pedagogike, ki je s tem povezana, še posebej kako napreduje njegovo poučevanje; (6) dovolj poglobljeno znanje in izkušnje za svetovanje o razvoju in počutju otrok in mladih; (7) prilagodljivost, ustvarjalnost in strokovnost pri izvajanju – med poukom in posameznimi obdobji pouka – poučevanja, ki je učinkovito in trajno prilagojeno ciljem izobraževanja ter potrebam učencev in ki vključuje najnovejši razvoj, vključno s tistim, ki zadeva poznavanje lastnega področja/programa; (8) sposobnost poučevanja, ki učencem omogoča, da napredujejo glede na prejšnje znanje, in sicer tako dobro ali celo bolje kot primerljivi učenci na nacionalni ravni; (9) zavzemanje za sodelovanje in učinkovito skupinsko delo in (10) prispevek k poklicnemu razvoju kolegov skozi spremljanje in mentorstvo, prikaz učinkovitih praks ter svetovanje s povratno informacijo.

16 — Glej člene od 15 do 18 Konvencije.

88. Kar zadeva dostop do delovnih mest ET, AST in tistih, ki dajejo pravico do TLRP, ter do ocenjevanja uspešnosti učiteljev, ki kandidirajo za ta delovna mesta, se ne strinjam z utemeljitvijo Združenega kraljestva, da zato, ker ta delovna mesta od učiteljev zahtevajo dodatne odgovornosti, med drugim izobraževanje in usposabljanje drugih učiteljev bodisi v lastni ustanovi (delovna mesta ET) bodisi v drugih ustanovah (delovna mesta AST), v Evropske šole dodeljeni učitelji med dodelitvijo v navedene šole načeloma *nikoli* ne morejo izpolniti navedenih pogojev, in da je ocenjevanje izpolnjevanja teh pogojev zanje nemogoče izvesti.

89. V zvezi s tem najprej ugotavljam, da čeprav – kot poudarja Združeno kraljestvo – STPCD določa, da mora kvalifikacije kandidata za delovno mesto ET ali AST načeloma predhodno oceniti ravnatelj („head teacher“), pa navedeni dokument predvideva tudi kandidature učiteljev, ki niso zaposleni v subvencionirani šoli („unattached teachers“) in jih mora predhodno oceniti oseba, odgovorna za usmerjanje kandidata („a person with management responsibility for the applicant“).[17] Če se to uporabi za v Evropske šole dodeljene učitelje, bi torej ta določba, odvisno od primera, lahko omogočila, da bi odgovorna oseba zadevne Evropske šole v sodelovanju s pristojnim inšpektorjem te šole ter ministrstvom za šolstvo Združenega kraljestva, s katerim so navedeni učitelji sklenili pogodbe, izvedla to prvo fazo ocenjevanja potrebne usposobljenosti, ki se zahteva za navedena delovna mesta.

90. Poleg tega, čeprav je glede na podatke iz spisa dejansko ocenjevanje usposobljenosti za opravljanje nalog ET in AST zaupano enemu samemu organu za angleške in valižanske kandidate, ki so ostali zaposleni v Združenem kraljestvu, ne vidim razloga, da takega ocenjevanja ne bi bilo mogoče izvesti za učitelje iz Združenega kraljestva, ki so dodeljeni v evropske šole in želijo kandidirati za navedena delovna mesta, hkrati pa navedena država priznava, da je to mogoče pri tistih, ki so zaposleni v drugih šolskih ustanovah v drugih državah članicah.

91. Zdi se mi, da pojmovanje – na kar se prav tako sklicuje Združeni kraljestvo –, da navedene ustanove zagotavljajo izobraževanje, ki je bliže britanskemu sistemu, česar naj Evropske šole ne bi zagotavljale, popolnoma zanemarja poseben položaj navedenih šol, katerih naloga skupnega izobraževanja otrok osebja Evropske unije se izvaja v korist vsake države članice, ob priznavanju odgovornosti slednjih za vsebino poučevanja in organizacijo njihovega izobraževalnega sistema.

92. Nazadnje, čeprav je res, da se morajo kandidati za delovna mesta AST zavezati, da bodo del svojih odgovornosti izvajali za učitelje iz ustanov, v katerih sami niso zaposleni, pa se k temu lahko za naprej zaveže tudi v Evropsko šolo dodeljeni učitelj. Poleg tega iz STPCD izhaja, da posamezne obveznosti ni treba nujno izvesti v eni šoli.[18]

93. Poleg tega glede na to, da je – na kar opozarja Združeno kraljestvo – izbira britanskih učiteljev, ki se dodelijo v Evropske šole, še posebej zahtevna, dvomim, da ti učitelji že načeloma ne morejo izpolniti poklicnih standardov in dodatnih odgovornosti, ki se še posebej zahtevajo za dostop do delovnih mest ET in AST, kot sicer skuša prepričati Združeno kraljestvo.

94. Menim torej, da ni takih organizacijskih težav, ki bi upravičevale izvzetje v Evropske šole dodeljenih učiteljev, na katere se nanaša tožba Komisije, iz postopkov za dostop do delovnih mest ET in AST in tistih, s katerimi so povezana TLRP.

95. Enak sklep velja za proračunske težave, na katere se sklicuje Združeno kraljestvo.

17 — Glej člen 30(3) in (4) STPCD.

18 — Glej člen 65(2) STPCD, ki določa, da je mogoče to delo opraviti tudi za organ, pristojen za imenovanje učiteljev, ali „drugje“.

96. V zvezi s tem se ne bom ustavljal pri očitno nesprejemljivi utemeljitvi, da bi bilo v Evropske šole dodeljenim ali začasno premeščenim učiteljem mogoče odreči pravico do tega, da se zanje uporablja člen 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije, ker so upravičeni do boljših finančnih pogojev, kot jih imajo njihovi angleški in valižanski kolegi, ki so ostali zaposleni v šolskih ustanovah v Združenem kraljestvu, saj se jim izplačuje evropski dodatek.

97. Združeno kraljestvo – resneje – trdi tudi, da delovna mesta ET, AST in tista, s katerimi so povezana TLRP, zahtevajo namenitev določenih sredstev v vsaki šolski ustanovi, ki želi imeti taka delovna mesta, in da jih torej ne bi bilo mogoče nameniti za učitelje, dodeljene v Evropske šole, med njihovo dodelitvijo.

98. Ta argumentacija se mi ne zdi upoštevna. Kljub določeni zmedi med strankama glede tega namreč menim, da ni naloga Združenega kraljestva, da ustvari *ad hoc* delovna mesta za učitelje, dodeljene v Evropske šole. Nasprotno, njegova naloga je samo to, da jim zagotovi možnost kandidiranja na navedena mesta. Z drugimi besedami, na podlagi člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije jim mora Združeno kraljestvo zagotoviti možnost, da so ocenjeni tako, kot zahteva STPCD, in da se jim – konkretno v zvezi s pridobitvijo statusa ET – med dodelitvijo omogoči dostop do višje karierne lestvice in napredovanje po njej, tako da lahko pod enakimi pogoji, kot če bi ostali zaposleni v šolski ustanovi v Združenem kraljestvu, kandidirajo na prosto delovno mesto šolske ustanove, ki se je odločila, da bo ustvarila delovno mesto ET.

99. Iz vseh navedenih razlogov menim, da je Združeno kraljestvo kršilo obveznost iz člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije.

100. Navedeni sklep ne velja samo za pravico do napredovanja, pač pa – glede na okoliščine obravnavane zadeve – tudi za pravico do upokojitve v Evropske šole dodeljenih učiteljev, na katere se nanaša drugi del obravnavane tožbe.

101. Če se namreč na eni strani pokojnina teh učiteljev med njihovo dodelitvijo izračunava samo na podlagi njihove nacionalne plače, torej plače po osnovni plačni lestvici iz STPCD, na drugi strani pa so se morali isti učitelji za isti čas odpovedati vsaj možnosti dostopa do višje plačne lestvice, so torej izgubili možnost, da se jim pravice do pokojnine izračunavajo glede na to napredovanje.

102. Taka izguba možnosti je po mojem mnenju resnična in resna vsaj za tiste učitelje, ki so pred dodelitvijo v Evropske šole dosegli zadnji plačni razred osnovne plačne lestvice. Brez dvoma je namreč mogoče domnevati, da stopnja uspešnosti tistih, ki bi kandidirali za dostop do višje plačne lestvice, nedvomno ne bi bila nižja od tiste, ki bi jo dosegli učitelji, ki bi ostali zaposleni v subvencioniranih šolah v Združenem kraljestvu in so predložili enako kandidaturo, torej vsaj 95 %.[19]

103. Nazadnje se je treba opredeliti še do domnevne kršitve člena 25(1) Konvencije, po katerem se proračun šol financira s prispevki držav članic prek trajnih plačil začasno premeščenega ali dodeljenega osebja.

104. Zdi se mi, da kršitev te določbe dopolnjuje kršitev člena 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije, ker ima to, da država članica opusti zagotavljanje ohranitve pravic do napredovanja svojih v Evropske šole dodeljenih ali začasno premeščenih učiteljev, nepopravljive negativne posledice za „trajna plačila“ navedenih učiteljev. V obravnavani zadevi pomeni zamrznitev napredovanja učiteljev, ki jih v Evropske šole začasno premesti Združeno kraljestvo in na katere se nanaša tožba Komisije, vsaj zamrznitev plačil, ki bi jih lahko razumno pričakovali po prehodu praga za dostop do višje plačne lestvice.

19 — Glede pojma resne izgube možnosti, ki je priznan v delovnem pravu in/ali pravu javnih uslužbencev nekaterih držav članic, med drugim Združenega kraljestva, in glede gospodarske vrednosti izgubljene možnosti glej točke od 53 do 55 mojih sklepnih predlogov v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 21. Februarja 2008 v zadevi Komisija proti Girardot (C-348/06 P, ZOdl., str. I-833).

105. Menim torej, da je Združeno kraljestvo s svojim ravnanjem kršilo tudi člen 25(1) Konvencije.

106. Na koncu dodajam, da Komisija ni posebej uveljavljala očitka o tem, da je Združeno kraljestvo kršilo člen 5 ES (člen 4(3) PEU).[20] To pomeni, da se Sodišču ni treba opredeliti do dopustnosti tožbe pred njim zaradi kršitve določbe mednarodne pogodbe na podlagi arbitražne klavzule iz člena 26 Konvencije.

107. Iz vseh navedenih razlogov predlagam, da se tožbi Komisije ugodi. Predlagam tudi, da se ugodi predlogu Komisije, naj se Združenemu kraljestvu v skladu s členom 69(2) Poslovnika Sodišča naloži plačilo stroškov.

III – Predlog

108. Glede na zgoraj navedeno Sodišču predlagam, naj ugotovi in razglasi:

1. Člen 12(4)(a), zadnja poved, Konvencije o statutu Evropskih šol, podpisane v Luksemburgu 21. Junija 1994, je treba razlagati tako, da pogodbenice zavezuje k zagotovitvi, da v Evropske šole dodeljeni ali začasno premeščeni učitelji med dodelitvijo ali začasno premestitvijo ohranijo pravice do napredovanja v statusu in do upokojitve, ki jim jih zagotavljajo nacionalni predpisi njihove matične države članice, ki bi se zanje uporabljali, če bi ostali zaposleni v šolski ustanovi v navedeni državi članici.

2. Izvzetje nekaterih učiteljev, ki jih je v Evropske šole začasno premestilo Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska – med njihovo začasno premestitvijo –, iz dostopa do ugodnejših plačnih lestvic (še posebej tistih, ki se imenujejo ‚post-threshold pay scale', ‚excellent teacher pay scale' in ‚advanced skills teacher pay spine') in drugih dodatnih plačil (kot so ‚teaching and learning responsibility payments'), do katerih bi bili upravičeni, če bi ostali zaposleni v šolskih ustanovah v tej državi članici, tako kot njihovi kolegi, ki so zaposleni v angleških in valižanskih subvencioniranih šolah, ni združljivo s členoma 12(4)(a), zadnja poved, in 25(1) Konvencije o statutu Evropskih šol.

3. Združenemu kraljestvu se naloži plačilo stroškov postopka.

20 — V zvezi s tem opozarjam na to, da je Sodišče v sodbah z dne 15. Januarja 1986 v zadevi Hurd (44/84, Recueil, str. 29) in z dne 5. Aprila 1990 v zadevi Komisija proti Belgiji (C-6/89, Recueil, str. I-1595) v bistvu ugotovilo, da država članica lahko krši člen 5 ES, če s sprejetjem enostranskega ukrepa ter zaradi mehanizma izravnave razlike – v breme proračuna Skupnosti – med zneskom lastnih prihodkov Evropskih šol in nacionalnimi plačami učiteljev, vzpostavljenega s Konvencijo o statutu Evropskih šol (v tem primeru konvencija iz leta 1958, pri kateri Skupnosti niso sodelovale kot pogodbenice), navedeni proračun obremeni z izdatkom, ki ga temu proračunu ni treba plačati. V zvezi s tem glej tudi točke od 121 do 130 mojih sklepnih predlogov v zadevi, v kateri je bila izdana zgoraj navedena sodba Komisija proti Belgiji z dne 30. septembra 2010.